

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

complectens sanctos Mensium, Ivlivm Avgvstvm & Septembrem

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinae, 1603

Martyrivm Sanctae Virginis Euphemiae: Ex eo quod est per Metaphrasten.
Passa est sub Diocletiano Imperatore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42728

præter visionem Dunstanus alia insuper sedulo admonitus, tandem in VVilthonia ecclesiâ concitus abiit; & tertio Nonas Nouemb. corpus è tumultu leuauit; cunctaque, vt prædictum erat, ordine inuenit.

*Infidelitas
Canuti Regis
castigatur.*

Canutus Rex in sacra Pentecoste apud VVilthoniam crebris cachinnis eorum opinionem irridebat, qui virginem diuinis honoribus afficiendam prædicabant: negabatque se vnquam crediturum Editham, Edgari Regis filiam, sanctam esse: cuius pater libidini ac tyrânidi semper addictus fuisset. Contradixit autem illi Ednotus Archipræsul; eumque redarguens, statim virginis tumultum aperuit. Et ecce corpus cingulotenus se erigens, in cõtumeliosum Regem impetû facere visum est. Tum ille præ metu cõternatus animo, humi ceu exanimis corruit; tandemque respirans, suæ temeritatis veniam poposcit: sanctamque virginem miraculorum signis postmodum admodum illustrem multo deinceps in honore habuit.

Nota miraculum.

MARTYRIVM SANCTAE VIRGINIS

*Euphemia: Ex eo quod est per Metaphrasten.
Passa est sub Diocletiano Imperatore.*

*Vide Notat.
C. Baron.
in marty.
Rom.
16. Septē.
Patria &
parentes.*

PHILOPHRON vir honoribus & diuitijs in vrbe Chalcedonia inclytus, ducta in matrimoniû Theodorosia insigni pudicitia ac pietate matrona, cum alijs à Deo bonis, tum filia incredibili pulchritudine & prudentia virgine ditari meruit. Quam salutaribus lymphis expiatam, Euphemiam appellârunt; dederuntque operam, vt à teneris, disciplinis opti-

optimis & literis imbuta, sanctioris vitæ instituta tenacius sectaretur. Illa verò nequam à parentum pietate degenerans, Christianæ religionis dogmata callebat egregie; totamque penè regionem pietatis & prudentiæ suæ fama complebat: adeò ut persecutionis tempore, & diebus quibus Gentilium scelerata superstitione dæmonum festa celebrabat, Christiani Euphemie antè omnia instructionem expeterent: & precibus ac vigilijs cum ea pariter incumbere gauderent. Diocletianus ea tempestate Romani Imperij sceptrum administrabat; Priscus autem Asiæ Proconsul sæuam sanè & formidabilem aduersus Christianos persecutionem commouebat. Erat ei assessor, Appellianus nomine, egregius impietatis socius; qui sanctam virginem cum alijs ad quadraginta nouem vtriusque sexûs Christianis, diuinis studijs intentam, compræhendit, ac Prisco Proconsuli, gratum inprimis munus obtulit.

*Egregia S.
Euphemie
pietas.*

*Sæua in
Christianos
persecutio
excitatur.*

*Euphemia
cum alijs cõ-
præheditur.*

Et quidem Tyrannus inanem prudentiæ & virtutis captans apud Diocletianum opinionem, insignè sibi de martyrum constantia victoriam spondebat; nihil non tentans, ut deo Marti, honorato apud eos cum primis simulacro, thura offerrent. At martyres, Tyranni blanditias minasque despicientes, vtrò eum ad inferenda supplicia prouocabant; graui se damno affectos asserentes, si non exquisitissima quæque tormenta proferret.

*Constantia
Martyrum.*

Ea martyrum constantia & animorum magnitudo Tyrannum tanto furore succendit, ut diebus admodum nouendecim continuis eorum

*Dire cruci-
antur.*

virtu-

virtutem vario tormentorū genere expugnandam susciperet, impositisque plagis & retris liuoribus membra singulorum fædè discerneret. Cū aut̃ iam 20. adesset dies, omnes vnà cū Euphemia, quæ prioribus istis certaminibus nō interfuerat, Iudici oblatis iussi sunt dijs immolare, vel extremam suppliciorum omnium atrocitatem subire. Illi verò animis interriti responsum sua virtute dignum dedēre, dicentes: Quousque, ô Iudex falsa opinione duceris, existimans Christianorum vires, Christi Iesu sanguine fundatas, tuis vel blanditijs vel minis frangēdas? Quamobrem satius est, vt amissa mentis tuæ stultitia, vel verum Deum agnoscas, vel nos per quæuis suppliciorum genera Deo reddas.

*Insultant
Iudici.*

*Mittuntur in
carcerem ca.
eis vultibus
loris.*

*Horrendum
supplicium
rotarum in
Virginem.*

Hoc responso martyrum maiori ira Iudex percitus, iussit sanctos loris & flagellis foedè cōcisos in carcerem abripi; solaquē Euphemia relicta, fraudulentam orationem prosequens, certam sibi de virgine spōdebat victoriam. Sed illa, Christi gratia mirificè confirmata, callidas Prisci insidias insigni vitauit prudentia; ipsumquē Tyrannum ita cōfudit refutauitquē, vt pudore in iram conuerso, inauditis supplicijs virginem excarnificandam clamaret. Nec mora. Quibusdam rotarum machinis dicto citius contructis, in eas præcipitem illam dari iussit. At virgo nihil illis mota terroribus, Crucis signo munita aduersus rotas constanter processit; quibus à ministris fortissimè versis, grauem quidem sensum doloris percepit: sed mens in Christi vulneribus profundè defixa dolores spreuit; cælestēque ea implorante auxilium,

xilium
nas dif
soluta,
decor

Hæc
modò
riori
vt se m
autem
tempu
quem n
eum ex
tota m
Christ
fornax
ribilit
eccè V
dis pra
Prisco
hiberi
pro vi
ditis, P
conuer
& Var
iubet v
dare. C
illæsa
suppli
decore
stodiar
& soft
sacrific
a quib
gnum

xilium, momēto tēporis diuina virtus machinas dissipauit. Igitur gloriosa certatrix à rotis soluta, mox non modò illæsa, sed nouo insuper decore ornata apparuit.

Hæc Priscum sceleratum sanè hominem nò modò ad saniozem non traxère mentem, sed acriori potius iracundia inflammârunt: prorsus ut se martyrem viuam exusturum iuraret. Illa autem nequaquam pusilli & abiecti animi, Ad tempus quidem, inquit, est ô Tyranne ignis quem mihi nunc minaris; ideoque nequaquam eum extimesco, sed potius illum sanè terribilē tota mente formido; qui omnibus impijs à Christo est constitutus in æternnm. Interea fornax pice, sulphure, stuppa, & sarmētis horribiliter accenta martyrem expectabat: cūm ecce Victor & Sosthenes, qui supplicijs inferendis præerant, ilicò pedem retrahunt, aiuntque Prisco, sese à virginei corporis contactu prohiberi, formidabili quorundam aspectu, qui pro virginis defensione parati stabant. His auditis, Priscus illos quidem ut ad Christum iam conuersos in carcerem abripi; Cæsarem verò & Varium in eorum ministerium substitutos iubet virginem in voraces flammās præcipitē dare. Gloriosa autem virgo in medijs flammis illæsa consistens, ministris verò interim eodē supplicio mirabiliter absumptis, tādē roseo decore nitens egressa, ab impio Iudice in custodiam tradita est. Die verò sequenti Victor & Sosthenes ex ergastulo producti, cūm dijs sacrificare abnuerēt, feris bestijs obiecti sunt; à quibus quidem suffocati, sed integri ad magnum sanè miraculum relictī, à Christiana plebe

*Soluitur di-
uinitus à ro-
ta.*

*Ignis terre-
stris transito-
rius, infer-
nalis verò
perpetuus.*

*Victor &
Sosthenes li-
ttores con-
uertuntur &
carceri man-
cipantur.
Præcipitatur
in ignem S.
Euphemia
sed ab eo nō
leditur.*

*Martyrium
Victoris &
Sosthenis.*

plebe cum hymnis & psalmis sepulturæ mandati sunt.

*Virgo sancta
omnibus
supplicijs su-
perior.*

*En inauditū
supplicium.*

*Bestiæ eam
à periculo
defendunt.*

*Alijs suppli-
cijs frustra
tentatur S.
Virgo.*

Postera autem luce rursum virgo sancta ad noua supplicia producta, pari constantia ea quoque superauit: prorsus ut, defessis licitorum manibus, non virgo supplicijs, sed supplicia virgini deessent. Itaque cum stolidus Iudex omnes suos conatus irritos cerneret, iubet in medio stadio ingentem effodi cisternam, inque eam, carniuoris, quæ mare alit, animantibus plenâ, conijci virginem existimans: illam protinus à bestijs deuorâdam. At verò beata martyr, viso Tyranni consilio, mox ut preces Deo obtulit, seseque toto corpore cõsignauit, in aquam forti & generoso animo insiluit, & impiū Tyrannum præclarè confudit. Nam bestiæ incredibili mansuetudine martyrem excipiētes; eam dorsis suis sustinebant, ne quid ab aquis detrimenti acciperet.

His visis, Priscus magis magisque incandescens, habito cõsilio cū suo assessore Appelliano, qui virtutem diuinam magicis artibus non verebatur adscribere, profundam iussit parari fossam, eamque acutis ferreisque obeliscis oppletam superficietenus terra cõtēgi, ut procedens martyr imprudens in foueam incideret, & sic demū miserabiliter interiret. Existimabat enim stolidus eā illa solum magica (ut putabat) arte vincere posse, quorum iam prius accepisset cognitionem; ideoque hæc ei alto silentio pericula creabat, Sed quid agis scelerata fraus? nunquid & Omnipotentis oculos per omnia intentos fallere te posse confidis? Nihil agis. Ecce enim cū virgo ignara prorsus

sus insidiarum per locum transitura esset, mira
 facilitate angelico comitata ministerio per-
 transijt; impij verò & scelerati satellites, pari
 audacia transitum tentantes, in profundum di-
 lapsi repente interierunt. Priscus verò, ea re a-
 nimaduversa, sanè obstupuit: ratusq; virginem
 blanditijs potiùs & promissis quàm tormentis
 superandam, lenitate animi miro artificio si-
 mulata, ita eam affatus est: Fuimus nos quidem
 in te hæcenus, ò Euphemia, quàm decuit, petu-
 lantiores: sed & tu Christianorum præstigijs
 decepta nimis temerè tot tantisque mortis te-
 periculis exposuisti. Nunc igitur, quia deorum
 erga te beneficentia tot indicijs patet, (qui nisi
 te tutati essent, iam dudum cum sempiterna no-
 minis ignominia sedè perijsses) petimus à te
 eorum, quæ parùm piè gessimus, veniam; atq; ob-
 secramus, ut magno deo Marti sacrificans cõ-
 stitutus tibi à dijs honoribus cum omni diuitiarum
 gloria securè deinceps frui velis. Adhæc Eu-
 phemia Tyrannum generosè & viriliter intuens
 O Vaser, inquit, & omni dolo & amaritudine
 plene, quousq; scelerata inire cõsilia, & aduer-
 sus Christi seruos laqueos tendere perges? Ego
 nè dijs sacrificem in summi illius, Dei contu-
 meliã, qui me toties tam præclara decorauit vi-
 ctoria, vestramq; arrogantiam dedecore affecit?
 Priscus ægrè admodum hanc orationem ex-
 cipiens exclamauit: Magam istam flagris con-
 cidite. Nec mora: carnifices virgis lorisq; ar-
 mati, horrendis martyrem flagris affecere;
 sed illa Tyranni rabiem irridens, nullum do-
 loris indicium edebat. Tum verò frendens ge-
 mensq; Priscus, ferras, ferreasque sartagine-
 expe-

*Vide mira-
bile iudiciũ
Dei.*

*Iudex san-
ctam Virgi-
nem fraude
nititur euer-
tere.*

*Egregiè ab
ea contem-
nitur.*

*Ceditur vir-
gis sancta
martyr atro-
cissimè.*

*Iubetur ser-
vis ferreis
secari, sed
non leditur.*

expediri, martyrem secari, sectā sartaginibus
eliquari iussit. Sed quid, ò Tyranne, aduersus
Deum bella moliris? Serrarum acies cōfestim
obtusa, teneram virginem non tam lædere quā
leniter fricare videbatur. Ignis verò sponte ex-
tinctus, palam Tyranni furorē arguebat. Quid
igitur Priscus? O densas errorum tenebras, quē
ne illis quidem tam præclaris miraculis illu-
strabantur. Itaque impia Tyranni mens vindi-
ctæ cupida, vt omni se consilio, quo martyrem
superaret, destitutam vidit, aliquam adhuc in
feris spem repositam habēs, præcepit eam leo-
nibus vrsisque obici, & vltimum cum ijs cer-
tamen experiri. Illa autem vitæ huius pertasa,
totoque desiderio ad patriam aspirans, oculis
manibusque insita pietate ad cælum sublatis,
ita orauit: Domine Deus, qui in me inuictam
ruam ostendisti potentiam, quique dæmonum
imbecillitate confusa, me omnibus tormentis
& plagis fortiolem reddidisti; fac nunc quæso
animam meam in pace requiescere: quies be-
nedictus in sæcula.

*Obijcitur
bestijs.*

*Oratio eius,
pro dissolu-
tione corpo-
ris.*

Hæc ea precante, quatuor leones & vrsæ
tres in stadium immissi sunt; qui feritatis obli-
ti diuissim & reuerenter ad eam accedentes,
plātas eius pedum humane deosculabātur, do-
nec martyr sanctissimæ solui se à vinculis car-
nis precibus instans, ab vna vrsarū seui morsu
petita expirauit. Hæc dum fierent, ingens ter-
ræ motus non modò ciuitatem, sed omnium
corda magno pauore concussit; ita vt omni-
bus hinc inde fuga dilapsis parentes ea op-
portunitate martyricum illud & preciosum
corpus è stadio abriperent, suisque ipsorum
mani-

*Reddit Chri-
sto purissimā
animam.
Sepeliunt à
proprijs pa-
rentibus.*

manibus honorificè admodum sepulturæ mādarent.

MARTYRIVM S. LAMBERTI, EPISCOPI Traiectensis: Ex ea quæ est per Reuerendiss. Stephanum, Episcopum Leodiensem. Coronatus est anno Domini sexcentesimo nonagesimo octauo Episcopatus sui 40.

Vide C. Bāron. Tom. 8. Annal.

B Lambertus, insigni prosapia in oppido Traiectensi oriūsus, patrem habuit Aprum nomine, matrem Herisplidē; ambobus multa nobilitate cōspicuos. Porro puerulus multis magnisque naturæ & gratiæ dotibus ornatus, ab ipsis primæ ætatis initijs literis adhibitus, & paulò post beato Landoaldo, viro, & sapientia & doctrina & sanctitate cum primis claro, in disciplinā traditus, mirificos in omni scientia fecit processus. Tandem diuinis pariter & humanis ac monasticis etiam disciplinis præclarè instructus, ad patrē rediit, à quo peramāter exceptus, incredibile cum parētibus tū cognatis omnibus multiplici sua eruditione & rara prudentia gaudium attulit.

17. Septēb. Patria & parētes eius.

Huius Landoaldi vitam habet lector 19 Martij. Tom. 1.

En vt olim magnatum filij monasticis disciplinis imbuebantur.

S. Theodardose in disciplina tradidit: cuius vita habetur supra 10. Septembris.

Per id tēpus apud Traiectenses pontificiam obtinebat dignitatem sanctus Theodardus; cuius vita doctrina & virtutibus admiranda cū omnium ore prædicaretur, Lambertus eius in disciplinam cōcessit, vt instar lapidis preciosi, multis modis expolitus, cælestibus ornamentis capiēdis idoneus redderetur. Et quidem egregia nobilitate eximi⁹ iuuenis, & corporis forma elegantissimus, tot tantisque apud B. Antistitem mox clarere cœpit virtutibus, vt is optimam, futurum eum quandoque gratissimū sibi

P p p succes